

יהודים הופיעו ברינאז'בו (בשפה הגרמנית: Netzewalde, Rinarschewo) בשלהי המאה ה-18 ונעלמו מהמקום בראשית המאה ה-20. ב-1772, היו אלה 7 (3 אחוז מהאוכלוסייה), ב-1816 12 (2 אחוז) ב-1833 54 (8 אחוז), ב-1849 46 (6 אחוז), ב-1860-38 (5 אחוז), ב-1871 13 (2 אחוזים), ב-1885 10 (אחוז אחד) ב-1892 10 (קרוב לאחוז אחד), ב-1905 3, וב-1910 4 (0,5 אחוז). מבחינה ארגונית עוד ב-1836 היהודים היו כפופים לקהילה היהודית בשובין. אי אפשר היה לשלול אמנם, שהחל משנות ה-20 עד שנות ה-50 של המאה ה-19 היהודים ברינאז'בו נקטו בניסיונות לקבל עצמאות מהקהילה היהודית בשובין; ילקוט המסמכים בארכיון הממלכתי בבידגושץ' יכול להעיד על כך- תעודות ורישומי לידה של הקהילה הדתית היהודית ברינאז'בו בפלך שובין (1823-1852) הכולל את תעודות הלידה (1823-1829, 1830-1851) רישומי נישואים (1824-1832, 1835-1851) וכן רישומי פטירה (1824-1849). הנהלת הקהילה היהודית בשובין, ברישום מעמדם הכספי מ-1933, מנו בין השאר את בית העלמין ברינאז'בו (שוויי הוערך בזלוטי אחד), בית מגורים שליד בית העלמין (2500 זלוטי) וארבע פיסות אדמה (300 זלוטי) עם הרישום "מלא ומיוער".

בית העלמין היהודי ברינאז'בו קם, בוודאי, במחצית הראשונה של המאה ה-19, מה שנתמך בנתונים הדמוגרפיים של הקהילה היהודית המקומית. הוא ממוקם מערבית לעיר, ביער קטן (המכונה יער עירוני או יער רינאז'בו), בצידו השמאלי של כביש המוביל מרינאז'בו לסקוצ'יה, לא הרחק מהנהר גונסאבקה. כרגע זו פינת העיר המערבית שברחוב פוסטנ'צוב ויילקופולסקי (מורדי ויילקופולסקה). בית הקברות היהודי ברינאז'בו הוא בעל צורה של מלבן, בשטח של 0.05 ההקטר. זוהי חלקה 3188/2.

הקבורה האחרונה התרחשה בוודאי ב-1905, אולם לא השתמרו המצבות ואין אף סימן לזה שהיה שם קבר. השטח הצמיח יער ליבנה, אלונים, עצי אדר ושיחים. ביום ה-31 בספטמבר 2019 נחנכה טבלת זיכרון ועליה הכיתוב: "בית העלמין היהודי ברינאז'בו. לזכר היהודים הטמונים כאן", הלוח נקבע ביוזמתה של והודות ל- עמותת אהבת תורה ובתמיכת משפחת לשדט ומחלקת ייעור שובין.

- *Die Abwanderung der Juden aus der Provinz Posen. Denkschrift im Auftrage des Verbandes der Deutschen Juden gefertigt von seinem ersten Schriftführer Justizrat Bernhard Breslauer*, Berlin 1909, s. 16;
- A. Heppner, I. Herzberg, *Aus Vergangenheit und Gegenwart der Juden und der jüdischen Gemeinden in den Posener Landen*, Koschmin-Bromberg 1904–1909, s. 901;
- T. Kawski, *Inwentarze gmin żydowskich z Pomorza i Wielkopolski wschodniej w okresie międzywojennym (1918/20–1939)*, „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej” 2006, nr 1, ss. 90–91;
- T. Kawski, *Inwentarze gmin żydowskich z ziem polskich 1918–1939. Studium źródłoznawcze*, Bydgoszcz 2021.
- *Verzeichniss samtllicher naturalisirten Israeliten im Großherzogthum Poßen*, Bromberg 1836, ss. 116–117;
- *Verzeichniss aller Ortschaften des Bromberger Regierungs-Bezirks: mit einer geographisch-statistischen Übersicht derselben*, Bromberg 1833, s. 106.